



**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]  
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam  
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]  
s[ecundu]m Curia[m]**

**Mazzolini, Silvestro**

**[Augsburg], 31. Okt. 1510**

**VD16 M 1750**

Sabbato post d[omi]nicam quartam in Quadragesima. Tex. euange. Joa[n].  
ca. viij.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

## Sabbato post do. III. quadra.

(Multi ergo ex iudeis q̄ venerāt ad māriā et marchā: et viderant que fecerat: crederūt in eum) In hac parte est mōrale documentū: de q̄ ait Aug. sup Joan. Intelligim⁹ tres mortuos q̄s in corpib⁹ dñs suscitauit: aliquid significare de re surrectionib⁹ animar̄. Hec ille. Et Grego. iiii. mōra. Pueraz em̄ i domo: puer extra portā: in sepulcro aut̄ Lazaz suscitauit. Adhuc q̄ p̄pē in domo mortu⁹ iacet q̄ iac̄ in p̄co. Iā quasi extra portā ducit: cui⁹ inquitas vīc̄ ad inuerecundū publice p̄petratiōis opaf. Sepulture p̄o aggere p̄mitur q̄ in p̄petratiōe neq̄tie etiā vīlu conſuetudinis p̄cessus grauaf. Sed hōs plorūc̄ diuina grā respectus sui lumine illūrat. Hec ille. Et intēdit Grego. illū iācere f̄cile in peccato q̄ adhuc illud opere nō compleuit.

Sabbato post dñicam quartam in Quadragesima.  
Lex euange. Ioā ca. viii.

Dicebat Jesus turbis iudeoz. Ego sum lux mundi: qui sequiſt me nō ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Dixerūt q̄ pharisæi. Tu de teipso testimonium perhibes: testimoniu⁹ tuu nō est verum. Respondit Jesus et dicit eis. Etsi ego testimoniu⁹ phibeo de meipso: verum est testi⁹moniu⁹ meum: quia scio ynd yne: aut quo vado. Nos aut̄ nescitis ynde venio aut qd̄o vado. Nos s̄m carnē iudicari: ego nō iudico quenq; Etsi iudico ego: iudiciū meū vix est: quia solus nō sum: sed ego et qui misit me pater. Et in lege vestra scriptū est: quia duoz hominū testimoniū vix est: Ego sum qui testimoniū phibeo de meipso: et testimoniū phibet de me q̄ misit me pater. Dicebat ergo ei: Obi

est pater tuus: Respōdit jesus Meq̄ me scitis: neq̄ patrē meū. Si me sciret̄: forsitan et pātrē meū sciretis. Nec verbalis cutus est jesus in ḡazophylacio docens in templo. Et nemo ap̄prehendit eū: quia nō dūz veniat hora eius.

Dicebat Jesus turbis iudeoz. Ego sum lux mūdi et cetero. Joā. vii. In p̄nti euāgeliō agit de quadā ch̄ri disputacione ad iudeos habita: de q̄ tangunt tria puncta sc̄z Contradiccio: Confutatio: Interrogatio.

Quantū ad primū tangit̄ quomō conſtraderūt christo iudei. Est autē sciendum q̄ illā que hic narrant̄ contigerunt statim post absolitionē adulteri mulier̄. Dicit̄ ergo (Dicebat jesus turbis iudeoz) Ista verba nō habent formaliter in terru euāgeliō: quis sit ibi ista sententia. Duranii aut̄ eccl̄ia verba ut melius introduceret euāgeliū p̄fens. Tlerus ac textus postq̄ dicerat jesus. Noli peccare: hic est (Itē ergo locutus est eis) se iudei⁹ is qui remaserat: abeuntib⁹ pharisæis confusis ex scriptura quā viderat (Jesus dicens) Quia em̄ poterant astantes mirari q̄ ei peccata sine satisfactione dīmisisset: et dicere: ynde iste tales habet potestatem: ideo domin⁹ voluit suam excellentiam declarare: et suam deitatem: et s̄m Alchuinuz: ostēdens se esse deū. t. lucem expellentem omnes tenebras. Sunt autē s̄m sanctum Lbo. trīplices tenebre. s. Ignorātie. p̄s. Nescierūt nec intellexerūt: in tenebris ambulant. Et Culpe. Eph. v. Eratis aliqui tenebre. Et Pene Matth. xv. Inutilem seruū p̄p̄cite in tenebras exteriores. (Ego sum lux mūdi) inquit: quia q̄ christus fugatur peccator̄ et errorum et tormentorum tenebre: et fere id est demones recludunt in cavernā abyssi expulsi de hoc mundo: et omnibus ostendit via veritatis et iusticie expassis ybiquis terrarum radis doctrine. Non autem dixit lux galilee vel palestine s̄m Lbryb̄: sed mūdi. Est autē sciendus

# Tractatus

II.

¶ sicut dicitur Augustinus. Namque delitantes sic deum crediderunt esse quendam lucem corpoream inservit: ita chris crediderunt esse sole istum quem oculis carnis aspicimus. Sed isti non intelligunt quod chris sit spiritualis et non corporal lux. (Qui sequitur me credendo et imitando (non ambulans in tenebris) error vel peccatum vel penitus in infernali. Nam chris cum sit prima veritas non potest metiri: et cum sit prima voluntas non potest peccare. ut per patrem suum. Thos. i. pre. q. xxv. r. i. di. lxx. et cum sit ipse qui est caput in gloriam: membra eius non potest esse in miseria. Tel alterum fuit san. Thos. Qui sequitur me non ambulat in tenebris: ignoratio: quod suz veritas. Nec culpe: quod sum via: nec danatio eius est nequa sit vita sed habebit lumen) fidei et gratiae. Quo per primu dirigit intellectu: secundum per charitatem dirigit affectu: et voluntatem. utrumque per dicitur lumen (vitae). id quod est a vita infusum id est a deo: et ad vitam eternam pertinet. Ut ideo vita: quod principaliter est operationis vitalis qui dicitur vita. intellectus fuit san. Thos. (Dixerunt greci pharisei) id est quodam religiosis magis isti quod alii volunt tradicere. Quia chris dicens se lucerunt se deum vel aliquid magnius ut putabant ultra alios homines: ipsi aut erant qui volebant videri magni et scripsi: id est tanquam inuidi tradidunt. Sed quod ibi fuerunt pharisei: Nam de eis dictum est an immediate per adduxerunt adulatores cum scribis: et quod post vnum exierunt: et quod Iesus remansit solo et mulier in medio stans. Dico quod quidam mulier adduxerunt et quidam ante ibi erant audientes chris: et isti etiam remanserunt illis abunde: et isti sunt qui nunc chris tradidunt dicentes. (Ex de ipsis testimonium phibeo) Potest aut hoc legi interrogative: et sonat indignatione: et remissione: et sonat irrisio nem: quasi dicant: Halos habes vicinos qui te laudibus esse non curat. (Testimonium tuum tuum non est verum) Quia enim natura humana prona est ad laudes: propter testimoniū suspectum est: ideo dicitur non esse vero: id est firmum et stabile vel autentum. Est autem in hac parte litterale documentum: quod aliquis debet conari sequi chris: quod sine errore producit ad requie. i. Pet. ii. Chrs passus est per nos: vobis relinqs exemplum: ut se quamini vestigia eius.

Quatuor ad secundum tangit futuratio phibeo: cum dicitur Rupes Jesus et dixit eis Eccl ego testimonium phibeo de me ipso: vel est testimonium meum? Quasi dicat. Multi alii a me testimonium phibet de me: ut Joannes et oes prophete. Dato tamen quod ita sit quod ego solus mihi phibeat testimonium: adhuc verum dico quia scio unde venio) quod deus sum a passus missus per originem et incarnationem: et quod queritur testimonium meum idoneum est quod deus nemo nisi deus potest sufficientem medicare et quo vado) quod homo sum tendens ad mortem ut per crucem ad gloriam mihi omnem praetem in celo et in terra super homines et angelos et omnem creaturam: id est si dignus fidei. Tel fuit Christus sensus est. Ex deo sum: et deus: et dei filius. Redit autem in idem cum probabili (Glos aut nescitis unde venio aut quod vado) quod si hoic videbitur: et deus non credebat: ut dicitur Augustinus. Ideo nesciebat a quod processerat eternalit: vel missus fuerat eternalis. (Glos fuit carnem sustinens) id est immutabile fuit Christus. sicut et fuit carnem vivere est iniuste vivere. Tel fuit aparente et visam humanitatem: fuit Theos et Augustinus dicentes. Quia enim deus non intelligitur et hominem videtur: et vobis arrogans video et quod de me testimonium phibeo. Glos enim homino quodam de se vult phibeat testimonium laudabilem: superbus et arrogans videtur. Hoc natus enim infirmus sum: vel dicere et intelligere possim: lux mentiri non potest. Hec ille Ego non iudico quenquam quod fuit Augustinus. Uno modo subaudiendo nunc vel modo: quia non venit in primo ad audiendum fuit carnem: quia non iudicabat fuit carnem sicut ab hominibus iudicabatur. Et vel detur velle Augustinus: quod chris quia non iudicabat fuit carnem. et fuit extrinsecus a parentia: iudicabat fuit veritatem. (Est iudicio ego) id est posito quod iudicaret fuit Augustinus. vel quod iudicabat fuit alios iudicium meum verum est: id est esset vel erit (quia non sum solus) Si in deo esset tamen una persona: esset solus: tunc non tollitur per consortium differentis nature. Unde et homo solus dicitur in botanico etiam ibi sunt mille herbe. Quia ergo in diuinis est pluritas personarum in ea sentientia identitate: ideo nulla diuina gloria

## Sabbato post do. III. in quadra.

dicit sola: ut p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e. Tho. i. d[icitu]r. xxi. 2. f. q. xxxi. (Sed ego et quod misit me pater) in me et spissit[ur]. Et deinde arguit ad p[ro]positum suu dicentes (Et in lege vera) i.e. vobis data et male seruata (scriptum est) Deut. xix. (quod duum orum hominum) et multo fortius duas personarum diuinarum (testimonium vero est), i.e. p[er] vero in iuuicio habendum est: ut videt velle sibi Tho. et Aug. quis falsum esse possit (Ego sum qui testimonium p[ro]hibeo de meipso) Ecce vnu teste (et testimonium p[ro]hibet de me quod misit me pater) Ecce alius. Sed p[ro]tra arguit Chrysostomus. quod non est quod idoneum testis in propria causa: nec proprie tunc duo testantur sed unus. Non ergo chris efficaciter arguit. Ad hoc respondet idem Chrysostomus. quod chris per ista nihil aliud facere volunt quam seipsum asserere patri equalem in p[ro]hibendo testimonium p[er] miracula. Sed ista non videtur resonare littere: in quod salvator videt velle arguere modo dico. Ideo alii dicunt quod chris in quantum gloria divina reddebat testimonium sibi in quantum homo erat: et sic due personae ibi testificabantur. Sed hoc nihil est: quod non constabat iudicis in diuinis esse duas personas: sed hoc negabatur: ideo argumentum erat inefficaciter. Et p[ro]terea illud cui testimoniis p[ro]hibebat p[er] ly me: quod per persona tenet eum sit proximum et non per naturam. Ergo eadem erat gloria testificans et cum testimoniis reddebat: ergo idem quod prius. Ideo dicendum est sicut dicit Alchimus quod chris intendit arguere a minori affirmatiu[m] ue sic. Si duobus hominibus creditur quod mentiri possunt: qua ratione refelli debet meum et patris mei testimonium quod irrefragabile est. Dato enim (iz hoc non dicat Alchimus) quod si iulus raceret plus valeret testimonium dei patris per se solu[m] dum per miracula chris fecit testis monium quam mille hominum. Ut et possumus dicere quod testimonium eius in propria causa testatur est suspectum: quoniam deus non asserit tales verae testificari. Ubi vero de redderet testimonium de veritate testis: tunc in nullo testimonio ei est suspectus: et sic est in apostolo. Sed quod chris non summis argumentum a Joanne Statim enim eos qui cibis: Ad hoc dico quod fecit sic: Primo: quod volebat de sua deitate disputare. Secundo quod potuisse eis testimonium iuu[er]i Joannis quem horum credebatur esse suspectum nisi allegasset quod de ei testimonium p[ro]hibet.

bebat. In hac parte est documentum morale: quod nunc multi sunt pharisei i.e. profanes a deo divisi: quod dominus non iudicat per iusticiam sed saluer per misericordiam: sed continuo efficiunt p[ro]cessus Eccles. viiij. Quia non citius p[ro]fertur contra malos sententia: absque vello timore filii hominum p[ro]p[ter]at mala.

Quantum ad tertium sequitur interrogatio quia inde fecerit chris cum dicit (Dicebat g[ener]aliter) carnalis: i.e. chris patrem accipientes: ut dicit Augustinus. (Ubi est pater tuus?) Hoc autem dominus Augustinus dicit quod vellere dicere. Non videmus patrem tuum de te testificari ut dicas: Ubi est? Sed dominus Theo. hoc dicit imprudentes et quod patrem tanquam spiritum non cognoscet: vel tanquam ignobilis ignobiliter habeat: sed ut sit quia id non sciendi led tentandi anno direximus. Ad promissionem questionis chris non respondet. Unde sequitur (Rendit iesus: Neque me scitis) finis originis diuinam: licet finis humanitatem verum sit illud Iohann. vi. et me scitis et unde sim scitis (neque patrem meum) quasi dicit dominus Augustinus. Queritur scire patrem meum quasi me cognoscatis: quia effigie vultus videris: sed me nescitis: et p[ro]sequenter patrem meum vobis ostendere nolo. Primum enim est ut me non uentis: et tunc patrem meum scieris: quod si me sciretis (quisque per oia suis similis patris: immo qui sum vnu cu[m] patre) forsan et patrem meum sciretis) Lauta enim ut ait Chrysostomus. ne sciendi patrem est ignoratio filii. Sed autem forsitan dominus Augustinus non dubitari ois causa: h[oc]eo modo quod indignatur certa dubitudo p[ro]ferre. sicut si dominus iratus seruo dicat: Coramnis me p[ro]p[ter]a: forsitan dominus tuus sum. Sic et dominus dubitando increpat infideles. Est autem sciendum quod licet inde crederet vnu deu[n]i deu[n]i iusti et maiores ut Symeon co[n]tier mysterium trinitatis ignorabantur: quod nondum erat plene reuelatum. Quidam igit[ur] ut dicit Origenes ex his occasione sumentes erroris: dixerunt patrem christi non esse deum veteris testamenti: quem inde cognoverunt. dominus illud psalmus. Notus in iudea deus. Sed dicendum est primum indecos deu[n]i patrem chris ignoravisse quod ad modum ignorantium se habuerunt in quantum madata eius non seruarunt. Secundum do quod si spiritualiter per amorem non adheserunt: sicut cogitantes adhereret bono cognito. Tertium quia licet cogitarent eum per fidem: non

# Tractatus

.II.

namē habebat de eo plenā sciām: sūm illud  
 Jo. i. Deū nemo vidit ynḡs ymigenit̄ z̄c  
 Quarto q̄ in veteri testamēto inotuit p̄  
 sub rōne dei oīpōctis: nō tñ sub rōne pa/  
 tris h̄ntis filii substancialē. H̄c q̄tuor  
 rōnes sunt sc̄i Tho. in postilla: sed q̄raz  
 intellige d̄cūdeis minoribz vel malibz: q̄a  
 mysteriū trinitatis: sp̄ a maiori p̄p̄ fuit cogni/  
 tum n̄l̄ essēt mali nesc̄tēs q̄sc̄re tene/  
 bant: v̄c̄ patr̄. i. y. q. q. ar. viij. (H̄c verba  
 locut̄ est ielus in gazo phylacio). i. in loco  
 vbi erat gazo phylaciū. i. arca sūm magist/  
 r̄b̄st. in q̄ offereban̄ z̄ fuaab̄n̄ munera. p̄  
 tēpl̄ regatiōe: a gaze p̄sice: latine diuītie:  
 z̄ phylaxe q̄d est fuare. Habebat autē ve/  
 ide dic forāmē desup: p̄ q̄d dū clausa erat  
 pecunia inferebat. Lorbona v̄el corba  
 erat arca in q̄ munera reponeb̄n̄ votua  
 sicut in musach: regia v̄el diep̄ solemnit̄z.  
 Quelibz tñ h̄z generali noīc gazo phyla/  
 ciū dicebat. H̄c autē introducit euāgeliū  
 sta v̄t sciām: q̄ ch̄s publice loq̄b̄s (do/  
 cens in tēpl̄) id est in atrio tēpl̄ vbi p̄sue/  
 nerūt isti docere: z̄ ob hoc magis indigna/  
 bant̄. Et nemo apprehēdit ei) q̄uis habe/  
 ret apphēdēti volūratē: q̄ nodū venerat  
 hora eius). i. in q̄ pati vellet sūm Aug. Nō  
 aut̄ ei. i. in q̄ fato vrgente pati cogeref.

Et in hac p̄te ē litterale documentū q̄n/  
 tum teneamur ch̄o: q̄ sp̄ore se p̄ nob̄ ob/  
 tulit. Hero ad Oceanū. Ch̄us psalute  
 m̄ra dorisum verberibz: sp̄uraminibz faciē:  
 maxillas palmis nō p̄fundis p̄parare: et  
 nos p̄ eo etiā leue p̄fundimur audire sui  
 cium. Hec ille. Est autē notandū q̄ hoc  
 euāgeliū legif̄ in die virginis p̄scrata: q̄  
 in sensu quali allegorico ei conueniūt illa  
 verba: ego sum lux mūdi z̄c. Et p̄ heriaz  
 apparer differētia maior inter ipam z̄ ce/  
 teras mulieres q̄ non sunt caste v̄r ea de q̄  
 sabbato p̄cedēte dictū est. Quō aī sit lux  
 mūdi ostendit Salomō Lanf. vij. dicens  
 Que est ista q̄ pgredit̄ q̄sl̄ aurora plurges  
 pulera v̄t luna: electa v̄t sol: terribilis z̄c.  
 Nā p̄cōribz est aurora fugās p̄cōr̄p̄ tene/  
 bras: z̄ adduces ḡre splendoē. Un̄ dicit  
 mater misēde. Tribularis autē est q̄sl̄ lu/  
 na: q̄ dñas sup̄ mari. i. amaricat̄: z̄ luc̄ no/  
 cte. i. in tribulatiōe. z̄ est pulera. i. plene lu/  
 cens. i. tota nocte in p̄ncipio tribulatiōis

dando p̄stantiā: in medio p̄seuerantiaz: z̄  
 in fine corona. Et rāto meli p̄patit q̄nto  
 z̄ ipsa ē passa. Sicur em̄ sūm Augus. luna  
 obscurat triplicē. s. q̄ est vacua: aut nube  
 tecta: aut eclipsata. Sic brā virgo tripli  
 cē h̄bit tribulatiōe: singulare. s. q̄n fugi/  
 ens in egyptum fuit vacua oī p̄solatiōe: z̄  
 q̄n p̄dito filio fuit nube doloris occupata:  
 z̄ q̄n ch̄o pendēte fuit sanguinolēta. Un̄  
 etiā respectu hor̄ dīc̄t̄ mater misēde. Ju/  
 stis āt est velut sol emittēt̄ radios grātuz  
 z̄ p̄solatiōnū: yñ z̄ m̄ gratie dīc̄t̄. Lucet  
 autē p̄ exemplū suaz virtutū: z̄ bñficiū  
 suaz grāt̄: de quibz Eccl. xxiiij. Ego ma/  
 ter pulcre dīlectiōis z̄ timoris z̄ agnitiōis  
 z̄ lancei spei. Tentatis autē est sicut acies  
 armata. Nā c̄r̄ noīatio est bacul̄ in dor/  
 so diabolī. Num. xxiiij. Lōsurger p̄ga de  
 israel z̄c. Iēsus autē salutatio est tonitru/  
 ta. P̄s. Vox tonitru/tū i ro/  
 ta. Ei laudatio est pugio trucas caput  
 Holofernis. Judith. xvij. Et iō ad eā vīt̄  
 cimus: Tu nos ab hoste prege.

## Dñica de passione

Ter. euāng. Iōā. ca. viij.

Icebat Jesus turbis  
 d̄ indeoꝝ z̄ p̄ncipibz  
 sacerdotū. Quis ex vo/  
 bis arguet me d̄ p̄cō. Si vitas  
 tēdico q̄re vos nō credit̄ mihi:  
 Qui est ex deo: verba dei au/dit̄.  
 Propterea vos nō audit̄: q̄a  
 ex deo nō estis. Responderūt ḡ  
 iudei: z̄ dixerūt ei. Nonne bene  
 dicim̄ nos q̄ samaritan̄ es tu  
 et demonium habes. Respons  
 dit ielus. Ego demoniū nō ha/  
 beo: sed honorifico patrē meū z̄  
 vos in hono/rastis me. Ego autē  
 nō quero gloriā meā: est q̄ que/  
 rat et iudicet. Amen amen di/  
 cō vobis. siq̄s sermonē meū ser/  
 uauerit: mortē nō vidabit̄ i ecer̄  
 nū. Dixerūt ḡ iudei. Munc cogi